

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

भिमसेनथापा गाउँपालिकाको गाउँसभाको सोह्रौँ अधिवेशन उपाध्यक्ष श्री
अमृता देवी वस्ती (भट्ट)ज्यूले प्रस्तुत गर्नुभएको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३
बजेट वक्तव्य

भिमसेनथापा गाउँपालिका
जिल्ला गोरखा, गण्डकी प्रदेश नेपाल ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

गाउँ सभाका सभाध्यक्षज्यू,
सभाका सदस्यज्यूहरु,
गाउँसभाका सचिवज्यू,
राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,
पत्रकार मित्रहरु एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

१. गणतन्त्र स्थापना पछिको दोश्रो स्थानीय तह निर्वाचनले दिएको विशेष जिम्मेवारीलाई अंगिकार गर्दै चौथो ऐतिहासिक कार्य वर्षको लागि यस सम्मानित गाउँसभाको सोह्रौँ अधिवेशन समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु । यस अवसरमा सम्मानित सभाको अध्यक्षता गरिरहनु भएका आदरणीय अध्यक्षज्यू, सभाका सदस्यज्यूहरु, सचिवज्यू लगायत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, सञ्चारकर्मी सबैमा हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु । यस ऐतिहासिक भिमसेनथापा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट प्रस्तुत गर्न यहाँ प्रस्तुत भईरहदा हामीले अंगिकार गरेको शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने संपुर्ण ज्ञात, अज्ञात वीर सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन वेपत्ता र घाइतेहरु प्रति सम्मान अर्पण गर्दछु ।

२. लामो समय पछि नेपाली जनताको चाहना अनुरूप सङ्घीय स्वरूपको समावेशी, जनप्रतिनिधिमूलक लोकतान्त्रिक पद्धतिबाट नागरिकले खोजेको सेवा, चाहेको विकास र परिकल्पना गरेको समाजको निर्माण गर्ने प्रणाली स्थापित भएको छ । सङ्घीय शासन व्यवस्थाको कार्यान्वयनको चरणमा यस गाउँपालिकालाई प्राप्त स्रोत र साधनको सदुपयोग गरी विकास र समृद्धिको यात्रामा अविचलित रूपमा अघि बढ्न ठूलो प्रेरणा मिलेको छ ।

३. नेपालको संविधानमा उल्लेखित राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरू, संघीय र प्रदेश सरकारका आवधिक योजना, नीति तथा कार्यक्रम, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना प्रचलित कानूनहरू, सम्मानित गाउँसभाबाट पारित गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने गरी बजेट तर्जुमा गरिएको छ । यसका साथै विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त हुन आएका महत्वपूर्ण सुझावहरूलाई समेत बजेट निर्माणमा ध्यान दिइएको छ ।
४. चालू आर्थिक वर्षको यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनबाट भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक विकास भई नागरिकको घरदैलोमा विकासका लाभहरू पुर्याई नागरिकको जीवनस्तरमा त्यसको प्रतिफल देखिन थालेको महशुस गरेको छु ।
५. पालिका भित्रका भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यमा तीव्रता आएको छ । आर्थिक क्षेत्र र सामाजिक क्षेत्रमा पालिकाले गरेको लगानीले ती क्षेत्रसँगै अन्य बहुआयामिक क्षेत्रको विकास हुदै गएको छ । स्थानीय तहको विकासमा गैरसरकारी संस्था, निजी तथा सहकारी क्षेत्रको उपस्थिति बलियो हुदै गएको छ । समग्रमा गाउँपालिकाबासीले अनुभूति गर्ने ढंगबाट जनसहभागितामूलक पद्धतिको विकास भएको छ ।
६. आगामी आर्थिक वर्षको वजेट तय गर्दै गर्दा संघ र प्रदेश सरकारबाट यस गाउँपालिकाको लागि विनियोजन भएका बजेट तथा कार्यक्रमहरूसंग दोहोरो नपर्ने गरी समन्वयात्मक ढंगले सबै वर्ग, क्षेत्र, लिंग र समुदायलाई समेट्ने गरी उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्न ध्यान दिएको छु । साथै गाउँपालिकाको अधिकारक्षेत्र, सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पालिकाको भूमिका र सञ्चालित विकास आयोजनाको कार्यान्वयनको अवस्थालाई ध्यानमा

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

राख्दै चालू आर्थिक वर्षका कार्यक्रमलाई जनताको चाहना, भावना, प्राथमिकता र आवश्यकता अनुरूप परिमार्जन, संशोधन र निरन्तरता दिदै बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

७. वित्तीय संघीयता अनुरूप स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने अनुदान र राजस्वलाई प्राथमिकीकरण गरी पूर्वाधार विकास, सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रको विकास, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, दिगो रोजगारी सिर्जना तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर «मिसन रोजगारी:दिगो रोजगारी र उद्यमशीलता अभियान सञ्चालन» गर्ने तथा संस्थागत विकास र सुशासनको क्षेत्रमा लगानी केन्द्रित गरिएको छु । यसबाट उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, पर्यटन प्रवर्द्धन, रोजगारी तथा स्वरोजगारका अवसरमा वृद्धि भई गरिबी न्यूनीकरण गर्दै पालिकाको समृद्धि हासिल हुने दिशातर्फ बजेट केन्द्रित गरिएको छ ।

८. भिमसेनथापा गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहमा सुशासन, पर्यटन, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र पूर्वाधारका क्षेत्रमा दिगो विकासका दीर्घकालीन दृष्टिकोण अनुरूप आर्थिक सामाजिक विकासको मौलिक ढाँचामा अघि बढिरहेको छ । सबै पालिकावासीलाई गुणस्तरीय आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितता, आधारभूत स्वास्थ्यमा पहुँच घरघरमा स्वच्छ खानेपानी, सुरक्षित सडक पूर्वाधार, सुरक्षित आवास, सामाजिक न्याय र समानता, मर्यादित काम, न्यूनतम खाद्य सुरक्षा जस्ता आधारभूत आवश्यकताहरूको परिपूर्ति गर्नु नै यो बजेटको उद्देश्य रहेको छ ।

९. पालिकाको आर्थिक विकासको स्तर र विकासका लागि कानून तर्जुमा, भौतिक संरचनाको निर्माण र व्यवस्थापन, आन्तरिक स्रोतको परिचालन,

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, योजनाको प्राथमिकीकरण र कार्यान्वयन, सार्वजनिक निर्माणमा गुणस्तरीयता र सुशासन प्रवर्द्धन, सीपयुक्त दक्ष जनशक्तिको अभाव हाम्रा प्रमुख चुनौतीहरू हुन् ।

१०. न्यून आर्थिक स्रोत, जनशक्तिको अभाव, पर्याप्त कानूनी व्यवस्थाको अभाव, खण्डीकृत र क्षेत्रगत तथ्यांकहरूको अभाव, ठेकेदारले समयमा काम नगर्नु, कम लागतका धेरै योजनाहरू रहनु जस्ता प्रतिकूलताका बाबजुद पनि समग्रमा चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको अवस्था सन्तोषजनक रहेको छ । अधिकांश आयोजनाहरू सम्पन्न हुने दिशातर्फ उन्मुख छन् ।

सभाअध्यक्ष ज्यू,

११. भिमसेनथापा गाँउपालिकाको जिम्मेवारी र खर्चको आवश्यकताको तुलनामा गाँउपालिकाभित्र न्यून आन्तरिक आय संकलन हुने, संघ तथा प्रदेशबाट विनियोजित बजेटको सिमा भित्र रहेर कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्नुपर्ने, संस्थागत हुने क्रममा रहेको संरचनागत तथा कार्यप्रक्रियागत सीमितता र निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू उपर आम जनताको उच्च अपेक्षाका बीच चालु आर्थिक वर्षमा संचालित कार्यक्रमहरूको हालसम्मको प्रगति उपलब्धिमूलक र उत्साहप्रद देखिएको छ ।

१२. अध्यक्ष महोदय, अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को हालसम्मको आय व्ययको यथार्थ स्थिति प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

१३. चालु आ.व. का लागि संघीय सरकारबाट समानिकरण अनुदान तर्फ रु १२ करोड ४९ लाख अनुमान गरिएकोमा हालसम्म रु ११ करोड ४६ लाख ८ हजार २ सय ४० रुपैयाँ, शसर्त अनुदान तर्फ २६ करोड ९४

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

लाख ५८ हजार अनुमान गरिएकोमा शतप्रतिशत प्राप्त भएको छ, राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु ८ करोड ७९ लाख अनुमान गरिएकोमा रु ६ करोड ८२ लाख ६६ हजार ७ सय ८६ रुपैयाँ, समपुरक अनुदानमा रु १ करोड ५० लाख अनुमान गरिएकोमा रु १ करोड रु ६ लाख ६४ हजार ७७ रुपैयाँ, विशेष अनुदानमा रु ७५ लाख रुपैयाँ अनुमान गरिएकोमा २५ लाख प्राप्त भएको छ भने प्रदेश तर्फ समानिकरण अनुदान रु १ करोड ७५ लाख ८२ हजार अनुमान गरिएकोमा शतप्रतिशत प्राप्त भएको छ, समपुरक अनुदानमा ७० लाख अनुमान गरिएकोमा ३५ लाख प्राप्त भएको छ, विशेष अनुदानमा रु ३० लाख रुपैयाँ अनुमान गरिएकोमा १५ लाख प्राप्त भएको छ, राजश्व बाँडफाँड तर्फ ५४ लाख ५४ हजार मध्ये ४२ लाख ३२ हजार २ सय ६९ रुपैयाँ र आन्तरिक स्रोत रु १ करोड १ लाख अनुमान गरिएकोमा हालसम्म ७१ लाख ५ हजार १ सय ८७ रुपैयाँ आम्दानी भएको छ ।

सभाअध्यक्ष महोदय,

१४. यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम बमोजिम उपलब्ध श्रोतलाई अधिकतम परिचालन गरी गाउँ टोल घर घरमा स्थानीय सरकारको अनुभूति प्रत्याभूति गराउँदै भिमसेनथापा गाउँपालिकालाई ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिकको रूपमा विकास गर्न आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्यहरू तथा प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१५. अब म आगामी आ.व. २०८२/०८३ को बजेटको उद्देश्यहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन्

- उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु,
- नागरिकको मौलिक हक र अधिकारको रूपमा रहेको आधारभूत आवश्यकताहरु यथाशीघ्र परिपूर्ति गर्दै गरिबी, विपन्नता र पछोटेपनको अन्त्य गर्नु,
- उपलब्ध श्रोत, साधन, अवसर र क्षमताको उच्चतम परिचालन गरी आर्थिक विकास गर्नु
- मानव संशाधनको विकास गर्दै आर्थिक क्रियाकलाप वृद्धि गर्नु,
- आर्थिक, भौतिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार क्षेत्रको विकासमा समन्यायिक र सन्तुलित विकास गर्नु,
- शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि क्षेत्रको विकासबाट समुन्नत गाउँपालिकाको निर्माण गर्नु,
- संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी सुशासन प्रवर्द्धन गर्नु र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु ।

१६. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटका प्राथमिकताहरु निम्नानुसार प्रस्तुत गरेको छु । समृद्ध पालिका निर्माण गर्नका लागि मैले देहाय अनुसार नीतिगत, कार्यक्रमगत र प्रक्रियागत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण र व्यवसायिकरण,
- स्वास्थ्य, शिक्षा र सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति,
- भौतिक पूर्वाधार संरचनाको विकास, निर्माण, संरक्षण तथा सम्भार,

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- मानव संशाधनको विकास, विधिको शासन, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता, जवाफदेहिता र विकासमा जनसहभागिता मार्फत नागरिकहरुलाई अनुभूति हुने सुशासन प्रवर्द्धन,
- स्रोत साधन, अवसर र जनशक्तिको उच्चतम प्रयोग गर्न सहकारी, गैर सरकारी क्षेत्र र निजी क्षेत्र बीच सहकार्य ।
- सुशासन प्रवर्द्धन र सेवा प्रवाहमा सुधार ।

१७. प्रस्तुत बजेटको उद्देश्यहरु हासिल गर्न तथा प्राथमिकता कार्यान्वयन गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय र साझेदारी गरिनेछ । उपलब्ध पुँजी, प्रविधि, सीप र क्षमताको प्रभावकारी उपयोग गर्न गैरसरकारी संस्था, सहकारी र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।

१८. नेपाल सरकारबाट प्राप्त सर्शत अनुदान वापतको चालु तर्फको २५ करोड ३४ लाख र पुँजीगत तर्फको ६० लाख गरी कुल रकम रु. २५ करोड ९४ लाख सोही शीर्षकमा आएका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाअध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यहरुज्यूहरु,

१९. अब म यस गाउँपालिकाको विषयक्षेत्रगत प्रक्षेपित योजना तथा कार्यक्रमको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । समग्र गाउँपालिकाको विकासका लागि आर्थिक विकास तर्फ रु ६ करोड ४२ लाख २६ हजार, सामाजिक विकास तर्फ ३१ करोड ७३ लाख ४६ हजार, पूर्वाधार विकास तर्फ १० करोड ८६ लाख, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ ७५ लाख र संस्थागत विकास तथा सुशासनका लागि १ करोड १४ लाख ५० हजार रुपैयाँ त्यस्तै कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक तर्फ रु १० करोड ४९

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

लाख ५६ हजार १ सय चार रुपयाँ गरी कुल रकम रु ६१ करोड ३२ लाख ७८ हजार १ सय ४ रुपैयाँको बजेट, विषय क्षेत्रगत रुपमा विनियोजन गरेको छु। जसबाट गाउँपालिकाको समग्र विकासकमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरेको छु।

सभाअध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म यस आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को पालिका स्तरिय योजना तथा कार्यक्रमहरुमा विनियोजन गरेको क्षेत्रगत बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

२०. आर्थिक विकास तर्फ:

- रैथाने बाली प्रोत्साहन कार्यक्रम - एक टोल एक उत्पादन पकेट संचालनका लागि रु ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- कृषकहरुलाई क्षमता विकास गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- पालिकास्तरीय नर्सरी संचालन तथा फलफुल तरकारीका वेर्ना उत्पादन गरी विभिन्न जातका वेर्नामा पालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- गाउँपालिकालाई महमा आत्मनिर्भर बनाउन मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनको लागि रु ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- किसान सूचीकरणको बाँकी काम सम्पन्न गर्नको लागि रु १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- प्राविधिक जनशक्ति मार्फत कृषकहरुलाई सेवा उपलब्ध गराउन पशु सेवा तर्फ एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- उन्नत प्रजातिको पशुपालनका लागि कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रमका लागि २ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पशुमा देखिने विभिन्न प्रकारका रोग लगायत अन्य महामारीजन्य रोगहरु नियन्त्रणका लागि रु ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कृषकहरुलाई नियमित रुपमा टोल घरघरमा सेवा प्रदान गर्न पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर तथा गाउँ टोल घरघरमा पशु प्राविधिक कार्यक्रम (एक टोल एक उत्पादन केन्द्र) कार्यक्रम संचालनको लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै कृषकहरुलाई पशुपन्छीमा लागेको रोग निदानका लागि आवश्यक औषधी निःशुल्क रुपमा वितरण गर्न आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरेको छु ।
- आकस्मिक वाली संरक्षण तथा वाली शिविर कार्यक्रम संचालनका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पालिका स्तरीय नमुना मासु प्रशोधन केन्द्र, मासु पसल, डेरी स्थापना कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- सहकारी तथा अन्य संघसंस्थाहरुको क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिमहरु संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सुन्तला जात पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरताका लागि रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- भिमसेनथापा गाउँपालिकाका वडाहरुमा उद्यमशिलता तथा सिप विकासको माध्यमबाट महिला तथा युवाहरुको आर्थिक सशक्तिकरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) कार्यक्रमहरु संचालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- हाट बजार तथा संकलन केन्द्र मार्फत उत्पादित वस्तुहरूको वजारीकरण र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- बाँझो जग्गामा फुल खेति कार्यक्रम प्रवर्द्धन निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध गरेको छु ।
- किसानहरूले प्राप्त गर्ने अनुदानलाई व्यवस्थित एवं पारदर्शी बनाउन किसान अनुदान कार्डको वितरणका लागि रु १ लाख व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका विभिन्न पर्यटकीय, धार्मिक एवं सांस्कृतिक सम्पदाहरूको विकास गरी आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउन दुल्लभ पार्कमा दुल्लभ कुटी लगायतका पूर्वाधार विकासका लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्षजू,

२१. सामाजिक विकास तर्फ:-

- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा केन्द्रिय ई-हाजिरी प्रणाली जडान तथा विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यालय लेखा कर्मचारी तथा विद्यालय सहयोगीका लागि प्रतिव्यक्ति चालु आ.ब. मा खाईपाई आएको तलबलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- विद्यार्थीहरूको अतिरिक्त क्रियाकलाप मार्फत क्षमता विकास गर्न अतिरिक्त क्रियाकलाप शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- शहिद स्मृति राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता संचालनका लागि रु १७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- शिक्षकहरुलाई समयसापेक्ष प्रविधिमैत्री बनाउन विभिन्न तालिम संचालनका लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- निःशुल्क रुपमा विद्यालयको आन्तरिक परिक्षा संचालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- शिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन गर्न एक शिक्षक एक डायरी र शिक्षक परिचयपत्र कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम मार्फत विद्यार्थी भाइबहिनीहरुलाई विद्यालय छुटाउने दर घटाउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि अभिभावक लक्षित विभिन्न कार्यक्रम गर्दै अभिभावकलाई थप जिम्मेवार बनाइनेछ । यसको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत जनचेतना अभिवृद्धिका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- विद्यार्थी भाइबहिनीहरुलाई सानो उमेर देखि नै विद्यालय स्काउट कार्यक्रम मार्फत अनुशासित एवं लगनशिल बनाउन विद्यालय स्काउट कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- प्राविधिक शिक्षा प्रवर्द्धन गर्न विद्यालय संचालन अनुदान तथा विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति तथा आवास सुविधाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति वितरणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा स्थानीय स्रोत सामग्री निर्माण कक्षा १-८ को कार्यलाई निरन्तरताका लागि बजेट तथा कार्यक्रम समावेश गरेको छु ।
- आमा बालबालिका तथा किशोरकिशोरीको पोषण सुधार आयोजना कार्यक्रम संचालन गर्न रु १ करोड १२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- त्यस्तै खोप तथा खोपजन्य सामग्री भण्डारणका लागि भवन निर्माण गर्न रु ४० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- जेष्ठ तथा अशक्त नागरिक घरदैलो स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमका लागि ९ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक पूर्वाधार सुदृढीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यसबाट स्वास्थ्य सेवामा थप गुणस्तरीय हुने विश्वास लिएको छु । विभिन्न गाउँघर क्लिनिक तथा स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालको स्तरोन्नती तथा संचालन अनुदान कार्यक्रममा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरको छु ।
- विपन्न तथा असहाय जेष्ठ नागरिक र गर्भवतीका लागि निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गर्भवती महिलाहरूको गाउँ घरमै पुगी अल्ट्रासाउण्ड गर्न ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमका लागि रु ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- निशुल्क तथा जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवाका लागि औषधि तथा सामग्री खरिद गर्न रु १० लाख बजेट विनियोजित गरेको छु ।
- गर्भवती महिलाहरूको लागि निशुल्क प्रयोगशाला सेवा शोधभर्ना वापत आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- हाम्रा बालबालिकाहरूलाई कुपोषणबाट बचाउन बृद्धि अनुगमन प्रबर्धन कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गर्भवती तथा सुत्केरी पोषण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै संघीय सरकारको विशेष अनुदानबाट प्राप्त बजेटबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय बनाउन DHIS 2 RUSG ELMIS SBA लगायत अन्य विशेष तालिम सन्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधारका लागि घरघरसम्म पुगेर सेवा प्रदान गर्न अहोरात्र खटिने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि प्रोत्साहन भत्ता, संचार सुविधा, चाडपर्व खर्च, स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम, सम्मानजनक विदाइ तथा मासिक बैठक व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय बनाउन प्रयोगशाला सुधार तथा स्वास्थ्य चौकीबाट प्रदान गरिने प्रयोगशाला सेवा निःशुल्क गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- सुरक्षित गाउँपालिका निर्माण गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न आफ्नो स्वास्थ्य बिमा प्रिमियम बुझाउन नसक्ने बिपन्न तथा असहाय नागरिकको प्रिमियम शुल्क भुक्तानीका लागि रु १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- अस्पताल सेवा सन्चालनका लागि चिकित्सक लगायत स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ शिविर तथा मोतियाबिन्दुको शल्यक्रिया शिविर र दन्त शिविर संचालन गरी टोलटोलमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- शहिद स्मृती आधारभूत अस्पतालको सेवालाई चौविस घण्टा नै सुचारु राख्न रात्रिकालिन सेवा संचालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यार्थीहरूको आँखा जाँच कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध गरेको छु ।
- पारिवारिक स्वास्थ्य प्रोफाइलको अध्यावधिक कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- पालिका भित्र रहेका एच आइ भि संक्रमितहरूको लागि यातायात खर्च सहयोगका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- पोषण संवेदनशिल खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि पशुसेवा महिला तथा बालबालिका शिक्षा र शासकीय प्रबन्ध क्षेत्रका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा पोषण विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सव बाहन खरिद तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- मानव सेवा आश्रमसँगको साझेदारीमा सडक मानव मुक्त पालिका निर्माणका लागि मानव सेवा आश्रम गोरखालाई अनुदान स्वरुप रु १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रको बुढीगण्डकी वृद्धाश्रम लक्ष्मी नारायण धाम संचालन अनुदानका लागि रु ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पालिका भित्रको खानेपानीको तथ्याङ्क अभिलेखलाई डिजिटलाइज गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा **NWASH MIS** कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन स्थापना गर्नको लागि आवश्यक साझेदारी गर्ने गरी विभिन्न कार्यक्रमहरूमा बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- नमुना टोल निर्माण घोषणा र प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई रु १२ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पालिका भित्रका विभिन्न मन्दिर, मस्जिद, गुम्बाहरूको लागि विगतमा छुट्याइएको व्यवस्थापन अनुदानलाई सम्बन्धित जातजाति, धार्मिक समुदाय एवं वडालाई आत्मनिर्भर बनाउने गरी माग अनुसार केही थपघट गर्ने गरी निरन्तरता दिएको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

२२. पुर्वाधार विकास तर्फः

- भिमसेनथापा चक्रपथको तेस्रो खण्ड अन्तर्गतको धावा इत्लापोखरी - सिमलफेद सडकको स्तरोन्नतीका लागि संघीय सरकार समपुरक अनुदानको रु २ करोड ६९ लाख र गाउँपालिकाको २ करोड ६९ लाख गरी कुल रु ५ करोड ३८ लाख विनियोजन गरेको छु भने भिमसेनथापा संग्राहालय एवं पार्क शिर्षकमा संघीय समपुरक अनुदान रु १ करोड ३७ लाख र गाउँपालिकाको तर्फबाट ९२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- बोर्लाड-ऐरिभञ्ज्याङ-महादेवटार सडक स्तरोन्नति (क्रमागत) योजनाको लागि प्रदेश सरकार समपुरक अनुदानको रु ६० लाख र गाउँपालिकाको ६० लाख गरी कुल रु १ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पालिका भित्रका विभिन्न नदी तथा खोलाहरुमा आवश्यक झोलुङ्गे पुल निर्माण साझेदारीका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका सहायक सडक तथा गोरेटो सिढी बाटोहरुको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- आगामी आर्थिक वर्षमा १ नं. वडा कार्यालयको आफ्नै भवन निर्माणका लागि रु ४० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्र निर्मित सार्वजनिक संरचनाहरुको आवश्यकता अनुसार मर्मत गर्नका लागि मर्मत संभार कोषमा रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विभिन्न आयोजनाहरुको सम्भाव्यता अध्ययन तथा वातावरणीय अध्ययन कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- पालिका भित्र निर्माण गरिने विभिन्न भौतिक पूर्वाधारको गुणस्तरियता कायम गर्न इन्जिनियरिङ्ग ल्याव सामग्री खरिदका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै प्रदेश स्तरीय सडकहरुको लगत कट्टा कार्यक्रम प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा संचालन गर्ने कार्यका लागि आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरुलाई व्यवस्थित बनाउन बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

२४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फः

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न रु २० लाख रकम विपद् व्यवस्थापन कोषको लागि विनियोजन गरेको छु ।
- पालिकाको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न फुल तथा विरुवा उत्पादनको लागि आफ्नै वन तथा फलफुल नर्सरी व्यवस्थापनका लागि २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्वच्छ गाउँपालिका निर्माण गर्न फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पूर्ण सुरक्षित गाउँपालिका निर्माणका लागि सामुहिक दुर्घटना विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन रु १२ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- विपदबाट हुने जनधनको क्षतिको न्युनिकरण गर्न गाउँपालिका भित्रका घरहरुको घर नक्सा अद्यावधिक तथा घर विमा कार्यक्रमका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- बाढी पहिरो जस्ता विपद्का घटनामा पालिकाको उपलब्ध स्रोत साधन चुस्त राखी उपयोग गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

२५. संस्थागत विकास तथा सुशासन तर्फ:

- न्यायिक समितिका काम कारबाहीहरुलाई सुव्यवस्थित रुपमा संचालन गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा आउने विवादहरुलाई मेलमिलाप केन्द्र तथा न्यायिक समिति मार्फत निरूपण तथा मेलमिलापको माध्यमबाट टुङ्ग्याइनेछ । मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- विपन्न तथा पिडितको लागि न्यायिक सेवा पुर्याइनेछ । जातिय विभेद उन्मुलन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । बालबालिका लक्षित कानूनी सचेतना शिक्षा एवं लैंगिक आत्मरक्षा कार्यक्रम गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत विकाससँग सम्बन्धित कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सुशासन प्रवर्द्धनको औजारको रुपमा रहेको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि रु १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- वडास्तरीय सूचना केन्द्र मार्फत नागरिकहरुलाई विभिन्न सेवाहरु प्रदान गरिनेछ । एकल विन्दुबाटै सम्पूर्ण सेवाहरु दिने गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यसबाट नागरिकहरुले सहज रुपमा सेवा लिन सक्नेछ भन्ने

विश्वास लिएको छु । यस केन्द्रले स्थानीय सरकार र नागरिकबीचको सम्बन्ध थप सुदृढ हुनेछ ।

- उपभोक्ताको गुणस्तरीय सामग्री सुपथ मूल्यमा लिन पाउने हकको सुरक्षा गर्न पालिकाबाट बजार अनुगमनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजना गरेको छु ।
- नागरिकहरूका गुनासा टोलटोलमा गएर सुनुवाई गर्न र पालिकाको नीति कार्यक्रम बजेटका बारेमा नागरिकलाई सूचित गर्न जनप्रतिनिधि सहित कर्मचारी र स्थानीय जनताबीच छलफल अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्न गुनासो चौतारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- टोल विकास संस्था/उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालनका लागि रु २ लाख बजेटको प्रबन्ध गरेको छु ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न तालिमहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- विभिन्न व्यक्ति संघ संस्था सहायताका लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- नागरिकलाई सुशासन तथा विधिको शासन सुसुचित गराउन नागरिक वडापत्र निर्माण कार्यका लागि रु ८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- टोल टोलमा राजश्व संकलन शिविर तथा एकीकृत घुम्ती शिविर संचालनको लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध मिलाएको छु ।
- साइबर अपराध तथा डिजिटल सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना अभियान संचालनका लागि रु २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- संघीय सरकारबाट स्थायी कर्मचारीहरूको लागि वृद्धि भएको मासिक महङ्गी भत्ता रु ३ हजार थप गरेको छु । साथै उत्कृष्ट कार्य गर्ने राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई सम्मान गर्न लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- योजना तर्जुमा तथा टोल विकास संस्था अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेटको स्रोत पेश गर्न चाहन्छु ।

२६. आगामी आर्थिक वर्षका लागि संघीय सरकारबाट समानिकरण अनुदानमा रु १२ करोड ५० लाख, शसर्त अनुदान चालु तर्फ रु २६ करोड ३५ लाख, शसर्त अनुदान पुँजीगत रु ५९ लाख, समपुरक अनुदान ४ करोड ६ लाख, विशेष अनुदान १ करोड १२ लाख तथा राजश्व बाँडफाँडमा रु ७ करोड ९४ लाख ६७ हजार प्राप्त हुने अनुमान रहेको छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट समानिकरण अनुदानमा रु १ करोड ७३ लाख २४ हजार, सवारी साधन कर बाँडफाँडमा रु ८३ लाख २७ हजार, शसर्त अनुदान पुँजीगत रु २ लाख, समपुरक अनुदानमा रु ६० लाख र विशेष अनुदानमा रु ४० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै क्रमागत तथा भुक्तानी बाँकी आयोजनाहरूको बाहेक नगद मौज्जात रु ४ करोड रुपैयाँ अनुमान गरिएको छ भने आगामी आर्थिक वर्ष गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत १ करोड १७ लाख ६० हजार हुने प्रक्षेपण गरेको छु ।

२७. आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को यथार्थ खर्च, आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को संशोधित अनुमान र आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को शीर्षकगत र स्रोत सहितको व्यय अनुमान यसै साथ पेश गरेको छु

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

- । गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट आगामी आर्थिक वर्षमा पालिका भित्र कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमहरुलाई यसै साथ पेश गरेको छु ।
२८. आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को शीर्षकगत र स्रोत सहितको आय व्यय अनुमान तथा आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को अनुमानित आय व्यय र आर्थिक वर्ष २०८४।०८५ को अनुमानित आय व्यय सहितको मध्यकालिन खर्च संरचना समेत यसै साथ पेश गरेको छु
२९. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट रोजगारीको अवसर बढ्ने तथा गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार क्षेत्रहरुको विकास हुने आशा गरेको छु ।
३०. बजेट तर्जुमाको क्रममा आफ्नो अमूल्य राय, सल्लाह, सुझाव एवं मार्गदर्शन प्रदान गर्नुहुने गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, संघसंस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, विषयक्षेत्रगत विज्ञ, गैरसरकारी संघसंस्थाका व्यक्तित्वहरु एवं स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका आदरणी आमा बुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु प्रति आभार र धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
३१. हामीलाई आफ्नो अगाध विश्वास प्रस्तुत गर्दै अमूल्य मतदान गरी विजयी गराउनु हुने गाउँपालिका वासी तमाम मतदाहरु त्यस क्रममा हामीलाई प्रत्यक्ष र परोक्ष सहयोग र हौसला प्रदान गर्नुहुने आदरणीय सबैमा आभार प्रकट गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
३२. प्रस्तुत बजेट भिमसेनथापा गाउँपालिकाका तमाम नागरीकहरुको आस्थाको पूञ्ज हो । विचार र प्रतिवद्धताको साझा दस्तावेज हो । हामीलाई प्राप्त साधन र श्रोतको परिधिमा निर्मित पाइला हो । यसको सफल कार्यान्वयनमा हामी सबैमा सामुहिक प्रतिवद्धता आवश्यक पर्दछ

ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध, समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका

। त्यसको लागि हामी सबैले आफ्नो क्षेत्रबाट एक कदम अगाडि उभिएर उच्च समझदारीका साथ सहकार्य र एकताभाव प्रकट गर्नु पर्दछ । म नमुना बन्छु र नमुना बनाउछु भन्ने महाअभियानमा पूर्ण संकल्प र प्रतिवद्धता साथ अघि बढी बजेट निर्माणमा सहयोग गर्नु हुने सबै प्रति आभार प्रकट गर्दै यसको सफल कार्यान्वयनमा सम्बद्ध सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।